

bureau dat ook háár terugkeer moest voorbereiden. 'Dit is geen zaak', zei Albarda, 'waarover een conflict met de koningin moet worden gewaagd.'¹ Dijkhoorn die begonnen was met te zeggen dat hij 'geen lust (had) toe te geven, hij zou het ook onjuist achten'², eindigde met een concessie te doen: hij zou de zaak 'nogmaals overwegen'.³ Die nadere overweging leidde acht dagen later tot zijn mededeling dat hij niet bereid was, van Voorst Evekink 'de militaire voorbereiding (te) ontnemen. Wenst H. M. dat, dan volgt spr.'s vermoedelijk ontslag' (vijfde dreiging om heen te gaan), maar hij zag een oplossing, nl. om de kolonel 'aan een gedeelte van de voorbereiding van de terugkeer (te) onttrekken, en wel aan dat gedeelte, waarbij H. M. persoonlijk is betrokken.'⁴ Nogmaals een dag later (17 april) was Dijkhoorn 'om': er waren, zei hij nu, mutaties te verwachten in de hoogste militaire rangen, 'alsdan is spr. bereid', aldus de notulen van de vierde extra-vergadering van de ministerraad, 'de heer v. V. E. een andere plaats te geven . . . Spr. zou de zaak zolang willen laten rusten, misschien drie of vier weken.' Algemene opluchting! 'Min. pres. acht de zaak nu opgelost.'⁵

Maar neen: hoewel aan Dijkhoorn drie weken later, begin mei, door een officier van het *War Office* de mondelinge mededeling gedaan werd, dat men kolonel Phaff (de vijfde commandant van het Nederlands Legioen) niet geschikt achtte voor zijn functie, aarzelde hij, Phaff door van Voorst Evekink te vervangen, en dat niet omdat hij van Voorst Evekink ongeschikt achtte, maar omdat hij er zwaar aan tilde, Phaff het commando te ontnemen. De verantwoordelijkheid daarvoor wilde hij aan de Engelsen toeschuiven, maar het *War Office* wenste de bezwaren tegen Phaff niet op schrift te stellen en daardoor zat Dijkhoorn 'een beetje in de knel, omdat ik', schreef hij kort na zijn aftreden, 'tegenover de kolonel Phaff natuurlijk een 'stuk' in handen moest hebben.'⁶ Er geschiedde niet meer dan dat Dijkhoorn op 3 juni (bijna zeven weken na de dag waarop hij de termijn van 'drie of vier weken' genoemd had) in de ministerraad meedeelde dat hij van Voorst Evekink niet kon overplaatsen, tenzij hem 'zwart op wit' gegeven werd welke bezwaren er tegen deze bestonden.⁷ Terecht merkte toen van Boeyen op dat Dijkhoorn zich niet aan zijn toezegging gehouden had; de algemene indruk in de ministerraad was dat Dijkhoorn weer eens was bezweken onder de druk van zijn eigen staf.

De zaak zat vast. Het was van Boeyen die enkele dagen later het denkbeeld

¹ Ministerraad: Notulen, 8 april 1941. ² A.v., 4 april 1941. ³ A.v., 8 april 1941. ⁴ A.v., 16 april 1941. ⁵ A.v., 17 april 1941. ⁶ Dijkhoorn: 'Memoires', p. 292 (bijlage 40: 'Het geval kolonel van Voorst Evekink'). ⁷ Ministerraad: Notulen, 3 juni 1941.